

5. Ammatillinen koulutus

5.1. Rahoitettava toiminta ja rahoituksen yleiset perusteet

Ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestäminen edellyttää opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupaa. Järjestämislupa voidaan myöntää hakemuksesta kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle. Ammatillisia tutkintoja ja koulutusta voidaan opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä järjestää myös valtion oppilaitoksissa tai Suomen solmiman valtiosopimuksen perusteella.

Järjestämisluvassa määrätään mm.

- tutkinnot, joita koulutuksen järjestäjällä on oikeus myöntää ja joihin se voi järjestää tutkintokoulutusta
- oikeudesta järjestää valmentavaa koulutusta. Koulutuksen järjestäjä voi järjestää myös järjestämisluvan mukaisiin tutkintoihin liittyvää ammatillista osaamista syventävää ja täydentävää koulutusta.
- oikeudesta järjestää tutkintoja ja koulutusta työvoimakoulutuksena. Järjestämislupa voidaan myös rajata koskemaan vain työvoimakoulutusta.
- toiminta-alueesta, jonka osaamistarpeisiin koulutuksen järjestäjän toiminta ensisijaisesti vastaa. Toiminta-alueen lisäksi tutkintoja ja koulutusta voi järjestää myös muualla Suomessa, ei kuitenkaan Ahvenanmaan maakunnassa.
- opiskelijavuosien vähimmäismäärästä
- koulutuksen järjestäjän oikeudesta järjestää sisäoppilaitosmuotoista koulutusta ja van-
kilaopetusta.

Luvassa voidaan määrätä

- oikeudesta järjestää oppisopimuskoulutuksena kaikkia tutkintorakenteeseen kuuluvia tutkintoja sekä ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta.
- velvollisuudesta järjestää kohdassa tutkintoja ja valmentavaa koulutusta vaativaan erityiseen tukeen oikeutetuille opiskelijoille ja velvollisuudesta huolehtia erityisen tuen kehittämis-, ohjaus- ja tukitehtävistä yhteistyöstä niiden koulutuksen järjestäjien kanssa, joiden tehtävänä on vaativan erityisen tuen järjestäminen.
- myös muista velvoitteista, jos koulutuksen saatavuuden turvaaminen tai muut tutkintojen ja koulutuksen järjestämiseen liittyvät syyt sitä edellyttävät.

5.2 Rahoituksen säädösperusta

- Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017 ja lait ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta 547/2018, 569/2019, 885/2019, 1374/2019, 517/2020, 1048/2020,
- Oppivelvollisuuslaki 1214/2020
- Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 1705/2009 ja lait opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta 532/2017, 548/2018, 1094/2018, 1317/2019, 1371/2019, 320/2020, 1050/2020, 684/2021, 1114/2021

- Laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta 1215/202
- Laki valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä 884/2017 ja lait lainvaltakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain muuttamisesta 1221/2020, 1051/2020, 631/2020, 1184/2019, 568/2019, 1234/2021, 478/2021,
- Asetus opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 1766/2009 ja asetus opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun asetuksen muuttamisesta 487/2017, 735/2017, 1228/2021, 127/2021, 812/2018
- Asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017 ja asetukset ammatillisesta koulutuksesta annetun asetuksen muuttamisesta 138/2018, 744/2018, 1014/2019, 543/2020, 1227/2021, 1150/2021,
- 584/2021, 583/2021, 551/2021, 125/2021
- OKM:n asetus ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta 835/2014 ja asetukset sen tai sen liitteen muuttamisesta 863/2015, 443/2016, 137/2017
- OKM:n asetus ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta 680/2017 ja asetuksen sen tai sen liitteen muuttamisesta 590/2018, 1086/2018, 542/2020, 596/2021
- OKM:n asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista 1244/2020 ja sen muuttamisesta 905/2021
- OKM:n asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista 682/2017 ja asetus OKM:n asetuksen muuttamisesta 415/2018 (asetus kumottu OKM:n asetuksella 1244/2020)
- Opetus- ja kulttuuriministeriön asetukset eräiden oppilailta ja opiskelijoilta perittävien maksujen perusteista annetun opetusministeriön asetuksen muuttamisesta 681/2017, 819/2018
- Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus oppisopimuskoulutuksessa olevan opiskelijan opintososiaalisista etuuksista 679/2017

5.3 Ammatillisen koulutuksen rahoituksen määrärahat ja varsinainen suoritepäätösvarainhoitovuonna 2022

Ammatillisen koulutuksen määräraha jakautuu laskennalliseen perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukseen sekä avustuksena myönnettävään strategiarahoitukseen ja yksityisten koulutuksen järjestäjien arvonlisäverokorvaukseen.

Rahoituslain mukaiset rahoitusosuudet laskennallisesta rahoituksesta ovat perusrahoitus 70 prosenttia, suoritusrahoitus 20 prosenttia ja vaikuttavuusrahoitus 10 prosenttia. Rahoitusosuudet lasketaan euromäärästä, jossa määrärahasta vähennetään talousarviossa päätettyjen määräaikaisten lisäysten euromäärä ja strategiarahoituksen euromäärä. Varainhoitovuoden aikana mahdollisten lisätalousarvion perusteella myönnettävässä rahoituksessa ei tarvitse ottaa huomioon edellä mainittuja rahoitusosuuksia.

Rahoituksen laskennassa käytettävät painokertoimet ja koulutusten sijoittuminen kustannusryhmiin määriteltiin OKM:n laskentaperusteasetuksessa varainhoitovuodesta 2022 lukien uudestaan vuosien 2018 ja 2019 kustannustietojen perusteella. Muutokset vaikuttavat koulutuksen järjestäjän profiilikertoimen laskentaan ja suoritusrahoituksen painotettujen pisteiden laskentaan.

Perusrahoituksesta pääosa kohdennetaan tavoitteellisten opiskelijavuosien määrän perusteella ja pieni osa harkinnanvaraisena korotuksena. Lisäksi talousarviossa päätettyjä määräaikaista lisäyksiä kohdennetaan pääosin harkinnanvaraisina korotuksina.

Suoritusrahoituksessa rahoituksen perusteena ovat tutkinnon osien osaamispisteet ja suoritettut tutkinnot. Tutkinnon osien osaamispisteissä otetaan huomioon kaikkien suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteet kuitenkin niin, että järjestäjäkohtainen maksimimäärä on 120 osaamispistettä tavoitteellista opiskelijavuotta kohden. Suoritusrahoituksen perustana olevat kokonaispisteet kertyvät siten, että tutkinnon osien painotetuista osaamispisteistä muodostuu noin kolme neljäsosaa ja koko tutkintojen painotetuista pisteistä noin yksi neljäsosa kokonaispisteistä.

Vaikuttavuusrahoituksessa tutkinnon suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opiskelun osuus on 7,5 prosenttia sekä tutkintokoulutuksen aloittaneiden ja koulutuksen päättäneiden antaman opiskelijapalautteen osuus 2,5 prosenttia laskennallisesta rahoituksesta. Opiskelijapalautteessa aloittaneiden antaman palautteen painoarvo on yksi neljäsosaa ja koulutuksen päättäneiden antaman palautteen painoarvo kolme neljäsosaa.

Vuoden 2022 talousarvion mukainen ammatillisen koulutuksen määräraha on 1 999 525 000 ja arvonlisäverokorvauksiin varattu euromäärä 39 285 561, josta laskennallisen rahoituksen osuus on 1 984 525 000 ja strategiarahoituksen osuus 15 milj. euroa. Strategiarahoituksen osuus on edellisen vuoden tasolla. Laskennallisen rahoituksen osuus on kasvanut 68 616 000 euroa edellisvuodesta. Laskennallisesta rahoituksesta harkinnanvaraisena korotuksena jaettava määräaikaista perusrahoituksen lisäystä on yhteensä 70 milj. euroa. Suoriteperusteinen perusrahoitus on yhteensä 1 410 168 000 euroa, suoritusrahoituksen osuus 382 905 000 euroa ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 191 452 000 euroa.

Valtion ja kuntien rahoitusosuuksiin tehtävä ammatillisen koulutuksen indeksin mukainen tarkistus yhteensä 48 milj. €. Hoitajamitoituksen muutokseen varautumisen takia määrärahassa on lisäksi lähihoitajakoulutuksen kohdennettu edellisvuodesta 16 milj. euron lisäkohdennus. Oppivelvollisuuden laajentumisen vaikutuksesta määrärahaa lisättiin 9,5 milj. euroa. Lisäksi oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen uudistamisen kokeiluun 5 milj. euroa. Edellisvuodesta määrärahaa pienentää opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin varatun lisämäärärahan pieneneminen 10 milj. eurolla.

Talousarviossa ammatillisen koulutuksen tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä on enintään 183 200 opiskelijavuotta, josta työvoimakoulutuksena järjestettävään koulutukseen tulee kohdentaa vähintään 8 100 opiskelijavuotta. Edellisvuodesta opiskelijavuosien enimmäismäärää lisää lähihoitajakoulutukseen kohdennettu 1500 lisäopiskelijavuotta.

Ammatillisen koulutuksen valtionosuuden/rahoituksen saajia varsinaisessa suoritepäätöksessä vuonna 2022 on yhteensä 137. Rahoituksen saajien määrä väheni seitsemällä koulutuksen järjestäjällä edellisvuodesta. Rahoituksen saajista kuntia on kahdeksan, kuntayhtymiä 33, yhdistyksiä 31, säätiöitä 27, osakeyhtiöitä 37 ja avoimia yhtiöitä yksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt varainhoitovuoden 2022 varsinaisen suoritus päätöksen 21.12.2021.

Päätös liitteineen on löydettävissä OKM:n www-sivuilla osoitteessa:

[Suoritepäätökset - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](https://okm.fi/suoritepaatokset)

(<https://okm.fi/suoritepaatokset>)

Sivustolla on tallennettuna varsinaiset suoritepäätökset varainhoitovuodesta 2018 lukien.

Varainhoitovuosien aikana tehdyt lisäsuoritepäätökset löytyvät sivustolta

[Lisäsuoritepäätökset - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](https://okm.fi/lisasuoritepaatokset)

(<https://okm.fi/lisasuoritepaatokset>)

Taulukko 1. Ammatillisen koulutuksen määräraha ja varsinainen suoritepäätös varainhoitovuodelle 2022

Ammatillisen koulutuksen määrärahan jakautuminen vuonna 2021	Määräraha yhteensä	Varsinainen suoritepäätös 21.12.2021	Jaetaan varainhoitovuoden aikana
	milj €	milj €	milj €
Ammatillisen koulutuksen rahoitus ml. alv	2 038,810		
Alv-korvaukset	39,286	39,286	
Ammatillisen koulutuksen määräraha yht. pl. alv	1 999,525		
Strategiarahoitus	15,0		15,0
Laskennallinen rahoitus pl. alv	1 984,525		
-josta opettaja- ja ohjaajaresursien lisärahoitus perusrahoituksena	70,0		70,0
Laskennallinen perusrahoitus yht. 70 %	1 285,136		
Suoritepäätöksen harkinnanvarainen perusrahoitus	11,456	11,456	
Suoriteperusteinen perusrahoitus yht.	1 398,712	1 297,316	
-josta varainhoitovuoden jako- ja oikaisuvara	31,396		31,396
Suoritusrahoitus 20% laskennallisesta rahoituksesta	382,905	382,905	
Vaikuttavuusrahoitus 10 % laskennallisesta rahoituksesta, josta	191,452	191,452	

- työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen perusteella	143,589	143,589	
- aloittaneiden opiskelijapalautteen perusteella	11,966	11,966	
- päättäneiden opiskelijapalautteen perusteella	35,897	35,897	
Laskennallinen rahoitus + alv (sisältää perusrahoituksen harkinnanvaraisen korotuksen)	2 023,811	1 922,253	101,396
Strategiarahoitus (avustuspäätöksin varainhoitovuoden aikana)	15,0		15,0

Laskennallisena perus- ja suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksena jaetaan koulutuksen järjestäjille 99 % ammatillisen koulutuksen määrärahasta ja strategiarahoituksena 1 %. Laskennallisesta rahoituksesta lukuun ottamatta määrärahaista 70 milj. euron lisärahoitusta perusrahoituksen osuus on 70 % ja suoritusrahoituksen osuus 20 % ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 10 %.

Perusrahoituksesta noin 93 % jaetaan tavoitteellisten opiskelijavuosien perusteella varsinaisella suorituspäätöksellä. Perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena jaetaan noin 11,5 miljoonaa euroa. Oikaisu- ja jakovaraksi varainhoitovuodelle jaettavaksi jätetään 31,4 miljoonaa euroa ja lisäksi varainhoitovuoden aikana jaettavaksi jätetään 70 milj. euroa vuoden 2022 talousarvion määrärahaista lisärahoitusta, joka myönnetään perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena.

Suoritusrahoituksen osuus on 20 % laskennallisesta rahoituksesta ja se jaetaan koulutuksen järjestäjille vuoden 2020 painotettujen tutkintojen pisteiden ja painotettujen tutkinnonosien osaamispisteiden perusteella.

Vaikuttavuusrahoituksen osuus on 10 % laskennallisesta rahoituksesta ja siitä jaetaan koulutuksen järjestäjille tutkinnon suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opiskelun tuottamien pisteiden perusteella 75 prosenttia sekä tutkintokoulutuksen aloittaneiden ja koulutuksen päättäneiden antaman opiskelijapalautteen perusteella 25 prosenttia. Opiskelijapalautteen perusteella jaettavasta rahoitusosuudesta aloittaneiden antaman palautteen rahoitusosuus on yksi neljäsosa ja koulutuksen päättäneiden antaman palautteen osuus kolme neljäsosa.

Yksityisten koulutuksenjärjestäjien vuoden 2020 toteutuneiden arvonnäkökulujen perusteella jaetaan arvonnäkökulukorvauksena n. 39,3 milj. euroa.

Yksityiskohtaisemmin ammatillisen koulutuksen perusrahoituksen kohdentamisen lähtökohtia kuvataan OKM:n kirjeessä 26.10.2021 koulutuksen järjestäjille.

[Vuoden+2022+varsinaisen+suoritepäätöksen+kirje.pdf \(okm.fi\)](#)

Taulukko 2. Suoritepäättöksen laskennan suorite- ja euromäärät v. 2022

RAHOITUKSEN LASKENTA	
varsinainen suoritepäättös 21.12.2021	
Toteutuneet opiskelijavuodet 2020 yhteensä (rahoitusperuste)	177 102,51
Painotetut toteutuneet opiskelijavuodet 2020	210 511,19
Vuoden 2020 toteutuneiden opiskelijavuosien profiilikerroin painotettu keskiarvo	1,18864
Tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä 2022	179 567
- josta työvoimakoulutuksen osuus	9 875
Painotettu tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä 2022	212436,2
Vuoden 2022 tavoitteellisten opiskelijavuosien profiilikerroin, painotettu keskiarvo	1,183047
Perusrahoituksen laskenta 2022	
Laskennallinen rahoitus yhteensä, sis. määräaikaisen perusrahoituksen korotuksen 70 milj.	1 984 525 000
-josta laskennallisen perusrahoituksen osuus	1 480 168 000
Oikaisu- ja jakovara + määräaikainen perusrahoituksen lisärahoitus (jaetaan myöhemmin v. 2022 aikana)	101 396 000
Varsinaisen suoritepäättöksen suoriteperusteinen perusrahoitus	1 297 316 000
Perusrahoituksen harkinnanvarainen korotus yhteensä (euroa)	11 456 000
PERUSRAHOITUS yhteensä (myönnetty rahoitus)	1 308 610 000
Painotetun tavoitteellisen opiskelijavuoden hinta 2022 €/painotettu opiskelijavuosi = (1 297 316 000/212 436,2)	6106,84996

Suoritusrahoituksen laskenta 2022 (myönnetty rahoitus)	
Suoritusrahoituksen osuus laskennallisesta rahoituksesta ilman määräaikaista perusrahoituksen lisäystä 20 %	382 905 000
Toteutuneet suoritettut tutkinnot yhteensä 2020	71 561
Toteutuneet painotetut tutkintojen pisteet 2020 yhteensä	3 206 320,28
Rahoituksen perusteena käytettävät suoritettut osaamispisteet	12 834 862,3
Rahoituksen perusteena käytettävät painotetut osaamispisteet	11 480 693,59
Painotetut pisteet yhteensä	14 687 014,0
Suoritusrahoituksen painotetun pisteen hinta 2022 (€/piste)	26,07099

Vaikuttavuusrahoituksen laskenta 2022 (myönnetty rahoitus)	
Vaikuttavuusrahoituksen osuus laskennallisesta rahoituksesta 10 %	191 452 000
Työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen perusteella jaetaan	143 589 000
Tutkinnon suorittaneet yhteensä v.2018	79 745
Tutkinnon osia suorittaneet (pl. tutkinnon suorittaneet) v.2018	99 811

Työllistyneiden ja jatko-opintoihin sijoittuneiden (v. 2019 lopussa) pisteet yhteensä (tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneet yhteensä yhteensä)	356 081,5
Rahoitusosion painotetun pisteen hinta 2022 €/piste	403,24757
Aloittaneiden opiskelijapalautteen perusteella jaetaan	11 965 750
Aloittaneiden palautteen painotetut pisteet yhteensä	1 781 889,2
Rahoitusosion painotetun pisteen hinta 2022 (€/piste)	6,71521
Päättäneiden opiskelijapalautteen perusteella jaetaan	35 897 250
Tutkinnon suorittaneiden palautteen painotetut pisteet yhteensä	
Tutkinnon osan/osia suorittaneiden palautteen painotetut pisteet	
Päättäneiden antaman palautteen painotetut pisteet yhteensä	9143 097,2
Rahoitusosion painotetun pisteen hinta 2022 (€/piste)	3,92616

Arvonlisäverokorvausten määrä vuodelle 2022	
Yksityisten koulutuksen järjestäjien ilmoittamat arvonlisäverokompensatioon oikeuttavat arvonlisäverokulut vuonna 2020, €	39 285 561
Arvonlisäverokorvausten jakoperuste on ns. euro-eurosta eli kunkin järjestäjän arvonlisäverokorvaus v.2022 vastaa kunkin järjestäjän vahvistamia toteutuneita kuluja vahvistetussa tilinpäätöksessä (v. 2020)	39 285 561
Keskimääräinen arvonlisäverokorvaus myönnetystä yksityisten koulutuksen järjestäjien saamasta rahoituksesta ilman alv:a (%)	6,33 %

Perusrahoituksen painotetun opiskelijavuoden hinnaksi muodostui noin 6106,84 €/painotettu opiskelijavuosi. Suoritusrahoituksen pisteen hinnaksi muodostui noin 26,07 €/painotettu piste. Vaikuttavuusrahoituksen työllistyneiden ja jatko-opintoihin sijoittuneiden pisteen hinnaksi tuli noin 403,25 €/piste, aloittaneiden opiskelijoiden antaman palautteen pisteen hinnaksi noin 6,72 €/piste ja päättäneiden opiskelijoiden antaman palautteen pisteen hinnaksi noin 3,93 €/piste.

5.4 Koulutuksen järjestäjän rahoituksen laskenta vuonna 2022

Ammatillisen koulutuksen määräraha jaetaan koulutuksen järjestäjille OKM:n suosittelemien mukaisesti.

Varsinainen suosittelemis päätös on tehty 21.12.2021 ja siinä on jaettu ammatillisen koulutuksen järjestäjille perus-, suoritusrahoitus ja vaikuttavuusrahoitus ja arvonlisäverokorvaus. Varainhoitovuoden aikana OKM: tulee tekemään päätökset strategiarahoituksen myöntämisestä ja varainhoitovuodelle jaettavaksi jätetyn osuuden kohdentamisesta.

Koulutuksen järjestäjän rahoituksen määräytymisessä käytettävät suoritukset on pyöristetty kussakin rahoitusosiossa ennen suhteellisen osuuden laskemista yhden desimaalin tarkkuuteen. Kunkin rahoitusosion järjestäjäkohtainen rahoituksen euromäärä pyöristetään suosittelemis päätöksessä yhden euron tarkkuuteen.

5.4.1. Koulutuksen järjestäjän perusrahoitus lasketaan seuraavasti:

Koulutuksen järjestäjän perusrahoituksena myönnettävä rahoitus perustuu profiilikertoimella painotettujen tavoitteellisten opiskelijavuosien osuuteen kaikkien järjestäjien painotetuista tavoitteellisista opiskelijavuosista sekä hakemuksesta myönnettävään harkinnanvaraiseen korotukseen.

Varsinaisella suoritepäätöksellä jaettu perusrahoitus = $0,70 \times$ Laskennallinen rahoitus ilman määräaikaista perusrahoituksen korotusta - Varainhoitovuodelle jaettavaksi jätetty perusrahoitus

Varsinaisen suoritepäätöksen laskennassa käytetyt euromäärät (kts taulukko 1):

Laskennallinen rahoitus = 1 984,5 milj. €

Laskennallinen rahoitus ilman määräaikaista perusrahoituksen lisäystä = 1 914,5 milj. €

- o josta laskennallinen perusrahoitus 70 %, josta
 - harkinnanvarainen perusrahoitus yhteensä = 11,5 milj. €
 - varainhoitovuodelle jätettävä oikaisu- ja jakovara = 31,4 milj. €

Varsinaisen suoritepäätöksen suoriteperusteinen perusrahoitus = 1 297,3 milj. €

Varainhoitovuodelle jaettavaksi jätetty perusrahoitusosuus, joka sisältää määräaikaisen perusrahoituksen lisäyksen 70 milj. € = 101,4 milj. €

Kunkin koulutuksen järjestäjän perusrahoitus lasketaan seuraavasti:

Koulutuksen järjestäjän perusrahoitus varainhoitovuodelle 2022, € = Koulutuksen järjestäjän harkinnanvarainen perusrahoitus, € + (Varsinaisen suoritepäätöksen suoriteperusteinen perusrahoitus, € $\times$ Järjestäjän vuoden 2022 tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä $\times$ (Järjestäjän vuoden 2020 toteutunut painotettu opiskelijavuosimäärä / Järjestäjän vuoden 2020 toteutunut painottamaton opiskelijavuosimäärä) / Kaikkien järjestäjien vuoden 2022 painotettu opiskelijavuosimäärä yhteensä)

Koulutuksen järjestäjän toteutuneen opiskelijavuosimäärän laskenta vuodelta 2020 perustuu Koski-tietovarantoon tallennetuista opiskelijatiedoista. Opiskelijavuosimäärään on laskettu mukaan OKM:n ammatillisen koulutuksen määrärahalla rahoitetut järjestämis lupien mukaiset opiskelijavuodet. Opiskelijavuosien määrän laskennassa on huomioitu rahoituslain 1705/2009 mukaisesti, että samanaikaisesti opiskelijavuodet, oppilas ja opiskelijamäärät voivat olla rahoituksen perusteena vain ensin aloitetussa koulutuksessa.

Koski-tietovarannon opiskelijavuositiedot vuodelta 2020 perustuvat 1.11.2021 tallennettuun tilanteeseen tietovarannossa.

Koulutuksen järjestäjäkohtaisesti opiskelijavuosien toteutuminen on tarkistettavissa Vipunen-tilastopalvelusta rahoitusperusteraporteilta:

<https://vipunen.fi/fi-fi/ammattillinen/Sivut/Rahoitusperuste--ja-kustannustiedot.aspx>

Profiilikertoimen laskenta on tarkistettavissa rahoitusperuseraportilta Vipunen-tilastopalvelusta:

https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Koski%20opiskelijavuodet.xlsb

5.4.2. Koulutuksen järjestäjän suoritusrahoitus lasketaan seuraavasti:

Koulutuksen järjestäjän suoritusrahoitus perustuu kustannusryhmän, tutkintotyyppin ja pohjakoulutuksen kertomilla painotettujen vuoden 2019 tutkintojen ja tutkinnonosien osuuteen kaikkien järjestäjien painotetuista tutkinnoista ja suoritettujen tutkinnon osien painotetuista osaamispisteistä.

Laskennallinen rahoitus ilman määräaikaista perusrahoituksen lisäystä = 1 914 525 000 €

- o josta suoritusrahoitus 20 % x 1 914 525 000 = 382 905 000 €

Koulutuksen järjestäjän suoritusrahoitus varainhoitovuodelle 2022, € = Laskennallinen rahoitus, € x 0,20 x (Järjestäjän vuoden 2020 tutkintojen ja tutkinnon osien osaamispisteiden painotettu pistemäärä / Kaikkien järjestäjien vuoden 2020 tutkintojen ja tutkinnon osien osaamispisteiden painotettu pistemäärä yhteensä)

Rahoituksen laskennassa on huomioitu vuodelta 2020 OKM:n ammatillisen koulutuksen määrärahalla rahoitetun koulutuksen suoritteet, OKM:n myöntämällä avustuksilla rahoitetun koulutuksen suoritteet ja suoritteet työvoimakoulutuksesta, joka on myös muiden viranomaisten kuin OKM:n rahoittamaa.

Järjestäjäkohtaisten osaamispisteiden määrän maksimi rahoituksen perusteena on 120 osaamispistettä koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2020 myönnettyä tavoitteellista opiskelijavuotta kohden.

Koski-tietovarannon tutkintojen ja tutkinnon osien suoritustiedot vuodelta 2020 perustuvat 1.11.2021 tallennettuun tilanteeseen tietovarannossa.

Järjestäjäkohtaisesti suorituspisteiden toteutuminen ja laskenta on tarkistettavissa Vipunen - tilastopalvelusta rahoitusperuseraporteilta:

<https://vipunen.fi/fi-fi/ammattillinen/Sivut/Rahoitusperuste--ja-kustannustiedot.aspx>

Painotettujen pisteiden laskenta on tarkistettavissa raportilta:

https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Koski%20tutkinnot%20ja%20tutkinnon%20osat%20painotetut.xlsb

5.4.3. Koulutuksen järjestäjän vaikuttavuusrahoitus lasketaan seuraavasti:

Vaikuttavuusrahoituksen osuus on 10 % laskennallisesta rahoituksesta, josta jaetaan koulutuksen järjestäjille tutkinnon suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opiskelun tuottamien pisteiden perusteella 75 prosenttia sekä tutkintokoulutuksen aloittaneiden ja koulutuksen päättäneiden antaman opiskelijapalautteen perusteella 25 prosenttia. Opiskelijapalautteen perusteella jaettavasta rahoitusosuudesta aloittaneiden antaman palautteen rahoitusosuus on yksi neljäsosa ja koulutuksen päättäneiden antaman palautteen osuus kolme neljäsosa. Vaikuttavuusrahoituksen laskentaan liittyvät tiedot ja laskenta on tarkistettavissa Vipunen Tilastopalvelusta rahoitusperusteraporteilta:

<https://vipunen.fi/fi-fi/ammattillinen/Sivut/Rahoitusperuste--ja-kustannustiedot.aspx>

Työllistyneet ja jatko-opiskelijat, vaikuttavuusrahoitusosio:

Laskennallinen rahoitus ilman määräaikaista perusrahoituksen lisäystä = 1 914 525 000 €

- o josta vaikuttavuusrahoitus työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen perusteella
 $7,5 \% \times 1\,914\,525\,000 \text{ €} = 143\,589\,000 \text{ €}$

Koulutuksen järjestäjän vaikuttavuusrahoitus työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen perusteella varainhoitovuodelle 2022, € = Laskennallinen rahoitus, € x 0,075 x (Järjestäjän vuonna 2018 tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneiden työllistymisen ja sijoittumisen jatko-opintoihin tuottamat pisteet / Kaikkien järjestäjien järjestäjien vuonna 2018 tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneiden työllistymisen ja sijoittumisen jatko-opintoihin tuotama pistemäärä yhteensä)

Työllistyneellä tai jatko-opintoihin siirtyneellä tarkoitetaan henkilöä, joka on suorittanut tutkinnon tai tutkinnon osan vuoden 2018 aikana ja on työllinen tai suorittaa opintoja korkeakoulussa vuoden 2019 lopussa.

Jos tutkinnon suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt on tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 2. Jos tutkinnon suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt ei ole tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 4.

Jos tutkinnon osan suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt on tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 1. Jos tutkinnon osan suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt ei ole tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 2.

Tutkinnon suorittamisen aloittamisella tarkoitetaan sen tutkinnon taikka tutkinnon osan suorittamisen aloittamista, joiden suorittaminen henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa sovitun mukaisesti on opiskelijan tavoitteena. Jos työllistynyt tai jatko-opintoihin

siirtynyt on suorittanut kalenterivuoden 2018 aikana sekä tutkinnon että tutkinnon osan tai osia, painokerroin määräytyy tutkinnon suorittaneen painokertoimen mukaisesti.

Tutkinnon tai tutkinnon osan suorittaneen henkilön toiminnan määrittelyssä käytetään viimeimpiä käytettävissä olevia Tilastokeskuksen henkilö pohjaisia tilastoaineistoja ja niissä käytettäviä luokitteluja.

Opiskelijoiden työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen perusteella myönnettävän vaikuttavuusrahoituksen suoritettavuus saadaan laskemalla yhteen koulutuksen järjestäjän suoritettavat, joita on painotettu:

- 1) kunkin ryhmän osalta vastaavan ryhmän järjestäjäkohtaisella korjauskertoimella;
ja
- 2) työllistyneiden osalta alueellisella korjauskertoimella.

Järjestäjäkohtainen korjauskerroin lasketaan siten, että vuonna 2018 tutkinnon tai tutkinnon osan tai osia suorittaneiden lukumäärä jaetaan vuoden 2019 lopussa työllistyneiden tai jatko-opintoihin siirtyneiden sekä työttömien yhteismäärällä.

Alueellinen korjauskerroin lasketaan siten, että koko maan väestön ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllisten osuus koko maan väestön ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllisten ja työttömien yhteismäärästä jaetaan koulutuksen järjestäjän järjestämisluvassa määrätyn toiminta-alueen pääasiallisen maakunnan väestön ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllisten osuudella edellä mainitun alueen ammatillisen tutkinnon suorittaneiden työllisten ja työttömien yhteismäärästä.

Työllistyneiden ja jatko-opintoihin sijoittuneiden pistemäärän laskenta on tarkistettavissa Vipunen-tilastopalvelusta rahoitusperusteraportilla:

[https://vipunen.fi/fi-fi/layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Rahoitusperusteraporti%20\(ty%C3%B6llistyneet%20ja%20jatko-opiskelijat\).xlsb](https://vipunen.fi/fi-fi/layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Rahoitusperusteraporti%20(ty%C3%B6llistyneet%20ja%20jatko-opiskelijat).xlsb)

Opiskelijapalautteen perusteella jaettava vaikuttavuusrahoitus-osio:

Opiskelijapalautteen perusteella vuodelle 2022 myönnettävän vaikuttavuusrahoituksen perusteena käytetään ajalla 1.7.2020 – 30.6.2021

- 1) ammatillisen tutkintokoulutuksen aloittaneiden antamaa opiskelijapalautetta;
- 2) ammatillisen tutkinnon suorittaneiden antamaa opiskelijapalautetta; sekä
- 3) ammatillisen tutkinnon osan tai osia suorittaneiden antamaa opiskelijapalautetta.

Tutkintokoulutuksen aloittaneilta opiskelijapalautte kerätään 30 vuorokauden kuluessa siitä, kun opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma on hyväksytty. Tutkinnon ja tutkinnon osan tai osia suorittaneilta opiskelijapalautte kerätään 30 vuorokauden kuluessa siitä, kun opiskelija on osoittanut henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa

tavoitteena olevan tutkinnon taikka tutkinnon osan tai osien suorittamiseksi tarvittavan osaamisen.

Opiskelijoilta, jotka suorittavat tutkinnon tai tutkinnon osan menemällä suoraan näyttöön, ei kerätä rahoitukseen oikeuttavaa opiskelijapalautetta.

Sama opiskelija voi olla yhden kerran opiskelijapalautteen antajana yhtä opiskelijapalautekyselyä kohden yhdellä koulutuksen järjestäjällä.

Koulutuksen järjestäjä vastaa opiskelijapalautteen keräämisestä. Palaute on kerätty Opetushallituksen Arvo-järjestelmään. Koulutuksen järjestäjä on vahvistanut Opetushallitukselle opiskelijapalautekyselyjen kohteena olleiden ja opiskelijapalautekyselyihin vastanneiden opiskelijoiden määrän 31.8.2021 mennessä. Rahoituksen laskennassa on käytetty Arvo-järjestelmään tallennettua palautetta laskettuna koulutuksen järjestäjän vahvistamilla kohdejoukkojen ja vastanneiden määrillä. Mikäli vahvistettujen vastausten määrä on ollut pienempi kuin Arvo-järjestelmään tallentuneiden vastausten määrä, on käytetty vahvistettujen vastausten määrää, muussa tapauksessa on käytetty Arvo-järjestelmän vastausten määrää.

Vastausten antamaa pistemäärää on korjattu katokorjauskertoimella, jolla on osin korjattu antamatta jääneen palautteen aiheuttamaa menetystä. Opiskelijapalautekyselyille lasketaan kuhunkin kyselyyn järjestäjäkohtainen vastausosuus, joka on kyseiseen opiskelijapalautekyselyyn vastanneiden määrä jaettuna opiskelijapalautekyselyn kohteena olleiden määrällä. Vastaus-osuuden perusteella lasketaan kullekin opiskelijapalautekyselylle järjestäjäkohtainen katokorjauskerroin.

- kun vastausosuus on 0,7 tai sitä suurempi, katokorjauskerroin on $1/\text{vastausosuus}$.
- kun vastausosuus on pienempi kuin 0,7 mutta suurempi kuin 0,2, katokorjauskerroin on $1/0,7 + 2,04 \times (0,7 - \text{vastausosuus})$.
- kun vastausosuus on korkeintaan 0,2, katokorjauskerroin on 857/350

Aloittaneiden opiskelijoiden antama palaute, vaikuttavuusrahoitusosio:

Laskennallinen rahoitus ilman määräaikaista perusrahoituksen lisäystä = 1 914 525 000 €

- o josta vaikuttavuusrahoitus aloittaneiden antaman palautteen perusteella myönnetään $2,5 \% \times \frac{1}{4} = 0,625 \%$ eli $0,625 \% \times 1\,914\,525\,000 \text{ €} = 11\,965\,750 \text{ €}$

Koulutuksen järjestäjän vaikuttavuusrahoitus aloittaneiden tutkinto-opiskelijoiden opiskelijapalautteen perusteella varainhoitovuodelle 2022, € = Laskennallinen rahoitus, € x $0,00625 \times (\text{Järjestäjän ajalla } 1.7.2020 - 30.6.2021 \text{ aloittaneiden opiskelijoiden antaman palautteen tuottamat pisteet} / \text{Kaikkien järjestäjien saama vastaava pistemäärä yhteensä})$

Aloittaneiden opiskelijoiden antaman palautteen pistemäärän laskenta on tarkistettavissa Vipun tilastopalvelusta rahoitusperusteraporttilta:

https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Ammatillinen%20koulu-tus%20-%20opiskelijapalautte%20-%20rahoitusmalli%20-%20aloituskysely.xlsb

Päättäneiden opiskelijoiden antama palaute, vaikuttavuusrahoitusosio:

Laskennallinen rahoitus ilman määräaikaista perusrahoituksen lisäystä = 1 914 525 000 milj. €

- o josta päättäneiden antaman palautteen perusteella $2,5 \% \times \frac{3}{4} = 1,875 \%$ eli $1,875 \% \times 1914525\ 000\ € = 35\ 897\ 250\ €$

Koulutuksen järjestäjän vaikuttavuusrahoitus päättäneiden tutkinto-opiskelijoiden opiskelijapalautteen perusteella varainhoitovuodelle 2022, € = Laskennallinen rahoitus, € x 0,01875 x (Järjestäjän ajalla 1.7.2020 - 30.6.2021 päättäneiden opiskelijoiden antaman palautteen tuottamat pisteet / Kaikkien järjestäjien saama vastaava pistemäärä yhteensä)

Päättäneiden tutkinnon suorittaneiden antama opiskelijapalaute ja päättäneiden tutkinnon osia suorittaneiden antama opiskelijapalaute on laskennassa käsitelty erillisinä, koska tutkinnon suorittaneiden antamalla palautteella on kolminkertainen paino verrattuna tutkinnon osia suorittaneiden antamaan palautteeseen. Molemmille ryhmille on laskettu oma katokorjauskertoimensa. Laskennan tuottamat pisteet on laskettu yhteen järjestäjäkohtaisesti ja tällä pistemäärällä on laskettu järjestäjän suhteellinen osuus kaikkien järjestäjien keräämästä vastaavasta pistemäärästä.

Päättäneiden opiskelijoiden antaman palautteen pistemäärän laskenta on tarkistettavissa Vipunen tilastopalvelusta rahoitusperusteraportilta:

https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Ammatillinenkoulutus%20-%20opiskelijapalaute%20-%20rahoitusmalli-%20p%C3%A4tt%C3%B6kysely.xlsb

5.5 Järjestäjän profiilikerroin ja kustannusryhmien kertoimien asettaminen

Järjestäjän profiilikerroin on järjestäjän vuoden 2020 painotettujen opiskelijavuosien ja painotamattomien opiskelijavuosien välinen suhde. Painotetut opiskelijavuodet lasketaan kertomalla järjestäjän eri kustannusryhmien mukaiset opiskelijavuodet ko. kustannusryhmän kertoimella. Vuoden 2022 rahoituslaskelmassa käytetyt kertoimet ovat opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista (1244/2020) vuonna 2021 **annetun muutoksen (905/2021)** mukaisia. Vuoden 2022 rahoituksen laskennassa koulutuksen ja tutkintojen, tutkintotyyppien, majoituksen ja työvoimakoulutuksen osalta kertoimet muuttuivat. Myös laskennassa käytetty tutkintojen sijoittuminen kustannusryhmiin muuttui.

Järjestäjäkohtaisen profiilikertoimen määräytyminen on tarkistettavissa Vipunen-tilastopalvelusta suoriteperusteraportilta:

https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Koski%20opiskelijavuodet.xlsb

Vuoden 2022 rahoituksen laskennassa raportin muodostamisessa on huomioitu järjestämisluopien määräykset siten että ilman lupaa järjestetyt koulutukset eivät sisälly raportin opiskelijavuosiin tai opiskelijavuosien painotuksiin.

Koski-tietojen järjestämisluvanmukaisuuden tarkistaminen rahoitusperusteraporteilla

Raporteilla verrataan Koski-tietojen opiskelijavuosia ja suoritteita (tutkintoja ja tutkinnon osia) koulutuksen järjestäjän järjestämislupaun. Luvattomaksi koulutukseksi, korotustekijäksi tai suoritteeksi luokittelu perustuu vain ja ainoastaan Koski-tietojen ja järjestämisluvan vertailuun. Luvattomiksi luokitellut opiskelijavuodet ja suoritteet voidaan piilottaa tai saada näkyville tarvittaessa käyttämällä raporttien suodattimia

- Luvaton koulutus
- Luvaton korotustekijä
- Luvaton majoitus

Näiden suodattimien alle on luokiteltu erilaisia kategorioita selventämään luvattomuuden perustetta edesauttamaan mahdollisten virhetilanteiden selvittämistä ja läpinäkyvyyden parantamista.

Luvattomissa koulutuksissa otetaan kantaa siihen, että onko järjestäjällä lupa sen tutkinnon järjestämiseen, jota Koski-tietojen mukaan on järjestetty. Tutkinnon osia tarkasteltaessa katsotaan sellaisten lupatietoja siihen tutkintoon, johon tutkinnon osa kuuluu.

Tarkastelussa katsotaan, että onko järjestäjällä lupa järjestää kyseistä tutkintoa, täydentävää ja syventävää ammatillista, ammatilliseen tehtävään valmistavaa koulutusta, VALMA-koulutusta tai TELMA-koulutusta.

Mikäli koulutuksen järjestäjällä on Koski-tietojen perusteella opiskelijavuosia luvattomassa koulutuksessa, opiskelijavuosia ei lasketa mukaan järjestäjän rahoituksen perusteena oleviin opiskelijavuosiin.

Luvaton korotustekijä

Mahdolliset kategoriat luvattomiksi korotustekijöiksi (muuttuja/suodatin = Luvaton korotustekijä) ovat:

- Ei luvaton, hyväksytty
- Työvoimakoulutus
- Vankilaopetus
- Vaativa erityinen tuki

Tarkastelussa katsotaan, että onko järjestäjällä lupaa järjestää sellaista koulutusta, jota korotustekijän muodostuminen edellyttää eli työvoimakoulutusta, vankilaopetusta tai vaativaa erityistä tukea.

Mikäli järjestäjällä ei lainkaan lupaa kyseiseen korotustekijään oikeuttavaan koulutukseen, kerätyistä painotetuista opiskelijavuosista poistetaan ko. korotustekijän vaikutukset. Esimerkiksi työvoimakoulutuksessa poistetaan työvoimakoulutuksen korotustekijä ja painotetut opiskelijavuodet lasketaan muuten samalla tavalla, mutta työvoimakoulutuksen korotustekijää ei oteta huomioon.

Mikäli vaativan erityisen tuen opiskelijavuodet ylittävät luvan osoittaman määrän, poistetaan vaativan erityisen tuen korotustekijä ylimenevien opiskelijavuosien osalta.

Suoritettujen tutkintojen ja tutkinnon osien vertaaminen järjestämislupaan

Tarkastelussa katsotaan, että onko järjestäjällä lupaa kyseisen tutkinnon järjestämiseen tai lupa sellaisen tutkinnon järjestämiseen, mihin suoritettu tutkinnon osa kuuluu. Kategoria määrittyy myös sen perusteella, että onko suoritettu vain tutkintoja, vain tutkinnon osia vai sekä että.

Mikäli koulutuksen järjestäjällä on Koski-tietojen perusteella tutkintoja tai tutkinnon osia luvattomassa koulutuksessa, niiden osalta osaamispisteitä ei lasketa mukaan järjestäjän rahoituksen perusteena oleviin osaamispisteisiin. Luvaton korotustekijä

Mahdolliset kategoriat luvattomiksi suoritteiden korotustekijöiksi (muuttuja/suodatin = Luvaton korotustekijä) ovat:

- Ei luvaton, hyväksytty
- Vaativa erityinen tuki, tutkinto
- Vaativa erityinen tuki, tutkinnon osa
- Vaativa erityinen tuki, tutkinto ja tutkinnon osa

Tarkastelussa katsotaan, että onko järjestäjällä järjestämisluvassa vaativan erityisen tuen tehtävää.

Luvattoman korotustekijän käsittely

Mikäli järjestäjällä ei ole vaativan erityisen tuen tehtävää, kertyneistä painotetuista osaamispisteistä poistetaan ko. korotustekijän vaikutukset.

Erityisiä huomioita

Muutokset järjestämisluvassa

Mikäli järjestämislupa muuttuu niin uuden järjestämisluvan velvoitteet ja luvat katsotaan olevan voimassa siitä päivämäärästä alkaen kuin uusi järjestämislupa on astunut voimaan. Samalla vanhan järjestämisluvan velvollisuudet ja luvat eivät enää koske kyseistä päivämäärää tai sen jälkeistä aikaa.

Fuusiot

Fuusioituneilla koulutuksen järjestäjillä, mikäli Koskesta

a) löytyy tieto opiskeluoikeuden alkuperäisestä järjestäjästä, tarkistetaan, onko alkuperäisellä järjestäjällä ollut oikeus ko. tutkinnon järjestämiseen

b) ei löydy tietoa opiskeluoikeuden alkuperäisestä järjestäjästä, tarkistetaan, onko vähintään yhdellä fuusiota edeltävällä järjestäjällä ollut oikeus ko. tutkinnon järjestämiseen

Hankintakoulutus ja laajennetut oppisopimuskoulutukset

Hankintakoulutuksissa eli sellaisissa opiskeluoikeuksissa, jotka sisältyvät toiseen koulutukseen katsotaan koulutusta käytännössä järjestävän järjestäjän järjestämislupaa. Mikäli koulutusta on hankittu sellaiselta järjestäjältä, jolla ei ole lupaa kyseisen koulutuksen järjestämiseen

luokitellaan kyseisestä opiskeluoikeudesta kertyvät opiskelijavuodet ja suoritteet hankkivan järjestäjän luvattomiksi koulutuksiksi tai suoritteiksi.

Yhteisten tutkinnon osien (YTO) hankintakoulutus lukioista katsotaan luvalliseksi. Samoin ammatillisen koulutuksen järjestäjän lukio-opiskeluoikeuteen sisältyvät opiskeluoikeudet.

Vanha tutkintojärjestelmä

Vanhan tutkintojärjestelmä mukaisille tutkinnoille on siirtymäsäännökset. Opiskelijalla on oikeus suorittaa vanhan tutkintojärjestelmän mukaan aloittamansa tutkinto vuoden 2021 loppuun saakka. Perustutkintoissa vanhan tutkintojärjestelmän mukaista koulutusta on voinut alkaa ennen 1.8.2018 ja ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa ennen 1.1.2019. Jos näitä vanhan tutkintojärjestelmän mukaisia koulutuksia haluttaisiin verrata lupatietoihin, niin vertailu pitäisi tehdä vanhoihin järjestämislupiin. Perustutkinnoissa (pl. oppisopimuskoulutus) luvat olivat pääasiassa vuoden 2002 koulutusalojen mukaan rajattuja. Oppisopimuskoulutuksessa sekä ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa lupia ei oltu rajattu tiettyihin koulutusaloihin tai tutkintoihin. Lupa kattoi kaikki alat ja tutkinnot. Ainakaan tässä vaiheessa vertailua ei uloteta vanhan tutkintojärjestelmän aikaisiin tutkintoihin.

5.5.1. Kustannusryhmien kertoimien ja muiden painokertoimien määrittäminen

Tutkintojen ja muun koulutuksen painokertoimet ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetussa opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa (1244/2020) ja asetuksessa sen muuttamisesta (905/2021)

Asetuksessa säädetään ammatillisten tutkintojen kustannusryhmistä. Kustannusryhmien painokertoimia muutettiin uusimpien kustannustietojen perusteella. Kerrointen tarkastelu tehtiin vuosien 2018 ja 2019 toteutuneilla kustannustiedoilla.

Asetusmuutoksen mukaan uudet kustannusryhmien painokertoimet ovat (su lissa vuodelle 2021 voimassa olleet painokertoimet):

- 1) 0,78 (0,70) kustannusryhmä 1;
- 2) 0,97 (0,99) kustannusryhmä 2;
- 3) 1,07 (1,23) kustannusryhmä 3;
- 4) 1,46 (1,59) kustannusryhmä 4;
- 5) 2,25 (2,33) kustannusryhmä 5.

Lisäksi kustannustietojen perusteella muutettiin useiden tutkintojen kustannusryhmiä. Tutkintojen sijoittuminen kustannusryhmiin ilmenee asetuksen liitteestä.

Kustannusryhmien kertoimet on määritelty seurantaryhmittäisistä kustannuksista. Seurantaryhmän kustannukset perustuvat seurantaryhmittäin kerättyihin kustannuksiin ja järjestäjäkohtaisesti kerättyihin seurantaryhmiin jyvitettyihin yhteisiin kustannuksiin, joita ovat esimerkiksi kiinteistö- ja muut yhteiset kustannukset. Kullekin seurantaryhmälle laskettiin keskimääräinen yksikkökustannus ("keskihinta") kokonaiskustannusten ja toteutuneiden opiskeluvuosien perusteella. Kunkin seurantaryhmän toteutuneista keskimääräisistä kustannuksista vähennettiin kunkin seurantaryhmän erityisen tuen opiskelijavuosien tuoman lisärahoituksen suhteellinen osuus. Tämän jälkeen seurantaryhmät ryhmiteltiin keskihinnan mukaiseen järjestykseen ja ryhmiteltiin viiteen tutkintokoulutuksen kustannusryhmään sekä valmentavan koulutuksen kustannusryhmään (valmentava koulutus ja opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot). Kustannusryhmien kertoimet muodostettiin ryhmään sijoitettujen seurantaryhmien keskimääräisistä kustannuksista suhteessa kaikkien koulutusten yksikkökustannukseen. Laskenta tehtiin erikseen vuosien 2018 ja 2019 tietojen perusteella. Mikäli seurantaryhmän kustannusryhmä on noussut tai laskenut vain toisena vuosi 2018 tai 2019, seurantaryhmän kustannusryhmää ei muutettu. Lisäksi kustannusryhmää muutettiin vain yhtä kustannusryhmää ylemmäksi tai alemmaksi.

Asetuksessa säädetään valmentavien koulutusten, tutkintoon johtamattoman muun ammatillisen koulutuksen sekä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 63 §:ssä tarkoitettujen opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen painokerroimista.

Myös nämä painokertoimet ovat muuttuneet vastaavasti vuosien 2018 ja 2019 kustannustietojen perusteella. Näiden koulutusten painokertoimissa otetaan kustannuserojen lisäksi edelleen huomioon myös se, että niitä ei rahoiteta ollenkaan suoritus- ja vaikuttavuusrahoitusosuuksissa.

Ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen uusi painokerroin on 1,54. Varainhoitovuoden 2021 rahoituksessa käytetty painokerroin oli 1,41 eli valmentavan koulutuksen painokerroin nousi hieman.

Ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus (VALMA) yhdistyy 1.8.2022 lukien uuteen tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen (TUVA), josta lukien VALMA-koulutuksen järjestäminen päättyy. TUVA-koulutuksen painokerroin on 1,54, eli kerroin vastaa VALMA-koulutuksen painokerrointa.

Muuna ammatillisena koulutuksena voidaan järjestää ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta, joka on tutkintoon johtamatonta, tyypillisesti lyhytkestoista koulutusta. Lisäksi muuna ammatillisena koulutuksena voidaan järjestää ammatilliseen tehtävään valmistavaa koulutusta, joka valmistaa ansio- ja liikennelentäjän, lennonjohtajan tai kaupunkiraideliikenteen tehtäviin. Muun ammatillisen koulutuksen uusi painokerroin on 0,95, eli kerroin nousi hieman varainhoitovuoden 2021 rahoituksessa käytetystä painokerroimesta 0,86.

Muuna ammatillisena koulutuksena järjestettävän koulutuksen kertoimen määrittelyssä noudatetaan voimassa olevan asetuksen mukaisen kertoimen määrittelyssä sovellettuja periaatteita. Ehdotettu kerroin vastaa kustannusryhmän 1 painokerrointa ja kertoimen määrittelyssä otetaan huomioon mahdollisuus periä opiskelijamaksuja. Perittävillä opiskelijamaksuilla on tarkoitus kattaa muussa ammatillisessa koulutuksessa keskimäärin 15 prosenttia koulutuksen kustannuksista, joten painokerroin on 85 prosenttia kustannusryhmän 1 painokertoimesta. Lisäksi kertoimen määrittelyssä otettaisiin huomioon se, että muun ammatillisen koulutuksen rahoitus myönnetään kokonaan perusrahoituksena.

Oppimisvalmiuksia tukevien opintojen uusi painokerroin on 1,54. Aiemmassa asetuksessa painokerroin on asetettu kustannusryhmän 2 tasoon ja kerrottu kahdella, koska rahoitus muodostuu pelkästään perusrahoituksesta. Painokerroin on vastannut valmentavan koulutuksen painokerrointa. Vuoden 2018 kustannustietojen perusteella (noin 250 opiskelijavuotta) oppimisvalmiuksia tukevien opintojen keskihinta oli samalla tasolla kuin valmentavan koulutuksen keskihinta ja vuoden 2019 kustannustietojen perusteella (noin 650 opiskelijavuotta) oppimisvalmiuksia tukevien opintojen keskihinta oli alempi kuin valmentavan koulutuksen. Oppimisvalmiuksia tukeviin opintoihin sisältyy erityyppisiä opintoja, joiden kustannusrakenne ei ole yhtenäinen ja opiskelijavuosisivolymy on pieni. Nämä seikat osaltaan vaikeuttavat painokertoimen luotettavaa määrittämistä toteutuneiden kustannusten perusteella. Painokerroin vastaa edelleen valmentavan koulutuksen painokerrointa ja on 1,54, eli kerroin nousi hieman varainhoitovuoden 2021 rahoituksessa käytetystä painokertoimesta 1,41.

Tutkintotyyppien ja oppisopimuskoulutuksena järjestettävän koulutuksen painokerroin

Perusrahoituksessa käytettävät tutkintotyyppien painokertoimet ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa muuttuivat 0,77:stä 0,93:een. Suoritusrahoituksessa käytettävistä tutkintotyyppien painokertoimista ammatti- ja erikoisammattitutkinnon painokerroin muuttuivat 0,54:stä 0,65:een. Ammatillisen perustutkinnon painokerroin säilyi aiempaan ollen 1.

Aiemmassa tutkintotyyppikertoimien määrittelyssä on oletettu, että opiskelijamaksuilla katettaisiin keskimäärin 15 prosenttia kokonaisrahoituksesta. Vuosien 2018 ja 2019 toteutuneiden kustannustietojen perusteella opiskelijamaksujen osuus ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutuksessa on kuitenkin ollut vain kuusi prosenttia. Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tutkintotyyppikertoimia muutettaessa opiskelijamaksujen osuudeksi oletettiin toteuman mukaisesti kuusi prosenttia.

Suoritusrahoituksessa ammatti- ja erikoisammattitutkintojen alempi tutkintotyyppi- kerroin perustuu myös siihen, että aikaisemmin hankitun osaamisen vuoksi ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa syntyy osaamispisteitä

opiskelijavuotta kohden tehokkaammin kuin perustutkinnoissa. Tämän perusteella tutkintotyypikertoimen kautta tehdään 30 prosentin alennus perustutkintoihin verrattuna.

Majoituksen järjestämisen korotuskertoimet

Majoituksen järjestämisen korotuskertoimet muuttuivat vastaamaan vuosien 2018 ja 2019 kustannustietoja seuraavasti.

- ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 103 §:ssä tarkoitetun majoituksen järjestämisen korotuskerroin on 0,54 (0,31).
- sisäoppilaitosmuotoisessa koulutuksessa korotuskerroin on 0,77 (0,41)
- vaativan erityisen tuen yhteydessä järjestettävän majoituksen korotuskerroin 2,01 (1,33).

Suluissa on mainittu aikaisemmat asetuksen mukaiset korotuskertoimet, eli korotuskertoimia ehdotetaan nostettavaksi toteutuneiden kustannusten perusteella.

Henkilöstökoulutuksen, työvoimakoulutuksen ja vankilaopetuksen järjestämisen kertoimet

Säännöksen mukaan ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun työvoimakoulutuksen korotuskerroin on ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutuksessa 0,09 (0,25) ja mainitun lain 8 §:ssä tarkoitetussa muussa ammatillisessa koulutuksessa 0,18 (0,25). Suluissa mainittu aikaisemmat asetuksen mukaiset korotuskertoimet.

Työvoimakoulutuksen korotuskertoimien käyttö perustuu siihen, että työvoimakoulutuksessa ei voida periä ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettuja opiskelijamaksuja, mikä kompensoidaan korotuskertoimella. Työvoimakoulutuksen korotuskerroin pieneni, koska myös tutkintotyypikertoimessa oletuksena käytetty opiskelijamaksuosuus pieneni.

Oppisopimuskoulutuksella ei ole omaa kerrointa, vaan sitä rahoitetaan samalla painolla kuin muulla tavoin järjestettyä koulutusta.

Erityisopetuksen korotuskerroin on pidetty entisessä tasossa. Vaativan erityisen tuen tehtävän korotuskertoimet on asetettu siten, että pelkästään vaativan erityisen tuen koulutusta järjestävien järjestäjien rahoituksen taso kokonaisuutena kerrointen puolesta säilyy entisenä. Rahoituksen taso voi yksittäisen järjestäjän osalta poiketa ylös- tai alaspäin.

Henkilöstökoulutuksen alennuskertoimet on asetettu siten, että rahoituksesta laskennallisesti 50 % on työnantajan osuutta ja 50 % valtionosuusrahoitusta. Tutkintoon johtavassa koulutuksessa henkilöstökoulutuksen suoritusrahoitus on valtionosuusrahoitusta, joka otetaan huomioon perusrahoituksen kertoimessa. Henkilöstökoulutuksen kertoimet ovat

miinusmerkkisiä (sekä tutkintoon johtavan että ei-tutkintoon johtavan) siitä syystä, että henkilöstökoulutus on laskettu täysimääräisesti valtionosuusrahoituksessa mukana olevaksi siinä vaiheessa, kun suoritteet jaetaan kustannusryhmän mukaisiin ryhmiin. Siksi samat opiskelijavuodet vähennetään alennuskertoimella painotettuina, jotta päästään 50/50 % jakoon.

Suoritettuja tutkintoja pohjakoulutuksen perusteella painottavat kertoimet on asetettu siten, että ilman ammatillista pohjakoulutusta (ilman korkeakoulu, ammatillinen yms. tutkintoa) olevien tutkinnot ovat 72 pisteen arvoisia ja ennestään perusasteen jälkeisen tutkinnon (pl. ylioppilastutkinto) omaavien tutkinnot 18 pisteen arvoisia. Pohjakoulutuksen mukaiset painotukset 72 ja 18 on asetettu siten, että niitä käytetään myös siinä vaiheessa, kun rahoitusta kohdennetaan suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteiden määrän perusteella (vuodesta 2020 alkaen). Tätä porrastusta ei ole tutkinnon osien osaamispisteissä.

Suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteet määräytyvät ao. tutkinnon ePerusteissa määriteltyjen laajuuksien mukaan. Tutkinnon osien osaamispisteistä, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain ([631/1998](#)) nojalla määräytyjen ammatillisten perustutkintojen perusteiden mukaisten tutkinnon osien osaamispisteet määräytyvät ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain ([630/1998](#)) nojalla määräytyjen ammatillisen perustutkinnon perusteiden vastaavien tutkinnon osien osaamispisteiden perusteella. Ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla määräytyjen ammattitutkintojen ja erikoisammattitutkintojen perusteiden mukaisten tutkinnon osien osaamispisteet määräytyvät siten, että ammattitutkintojen osalta luku 150 ja erikoisammattitutkintojen osalta luku 180 jaetaan sillä tutkinnon osien lukumäärällä, joka kyseisen tutkinnon perusteiden muodostumissääntöjen mukaisesti edellyttää tutkinnon suorittamiseksi.

Vaikuttavuusrahoituksen työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen painokertoimet on laskentaperusteasetuksessa määritetty seuraavasti:

- Jos tutkinnon suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt on tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 2. Jos tutkinnon suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt ei ole tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 4.
- Jos tutkinnon osan suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt on tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen, painokerroin on 1. Jos tutkinnon osan suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt ei ole ennen tutkinnon suorittamisen aloittamista ollut työllinen, painokerroin on 2. Pelkästään tutkinnon osia tai osan suorittaneiden työllistyminen ja jatko-opiskelu tuli rahoituksen perusteena käytettäväksi ensi kerran varainhoitovuoden 2022 rahoituksessa.

Vaikuttavuusrahoituksen opiskelijapalautteen painokertoimet on laskentaperusteasetuksessa määritetty seuraavasti:

- Koulutuksen järjestäjälle laskettava tutkintokoulutuksen aloittaneiden opiskelijapalautekyselyn painotettu pistemäärä on annettujen vastausten pisteiden yhteismäärä kerrottuna kyseisen opiskelijapalautekyselyn katokorjauskertoimella.
- Koulutuksen järjestäjälle laskettava tutkinnon suorittaneiden opiskelijapalautekyselyn painotettu pistemäärä on annettujen vastausten pisteiden yhteismäärä kerrottuna kyseisen opiskelijapalautekyselyn katokorjauskertoimella kerrottuna luvulla 3.
- Koulutuksen järjestäjälle laskettava tutkinnon osia suorittaneiden opiskelijapalautekyselyn painotettu pistemäärä on annettujen vastausten pisteiden yhteismäärä kerrottuna kyseisen opiskelijapalautekyselyn katokorjauskertoimella.

5.6 Arvonlisäverokorvaus

Yksityisen koulutuksen järjestäjän saama arvonlisäverokorvaus määräytyy kunkin yksityisen järjestäjän Opetushallitukselle vahvistaman viimeisen vahvistetun tilinpäätöksen mukaiseen toteutuneen arvonlisäverokuluun vuoden 2018 alusta lukien. Korvattava arvonlisäveron perustuvat arvonlisäverolain (1501/1993) 39 ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus koulutuksen järjestäjälle aiheutuneista kustannuksista.

Yksityiselle ammatillisen koulutuksen järjestäjälle voidaan lisäksi hakemuksesta myöntää kunnan tai kuntayhtymän ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaiseen toimintaan yksityiselle yhteisölle tai säätiölle luovuttaman kiinteistön ja käyttöomaisuuden osalta korvaus, joka vastaa enintään edellä mainittuun tarkoitukseen tapahtuvien luovutusten johdosta suoritettavien arvonlisäverojen määrää.

5.7 Ammatillisen koulutuksen rahoituspäätös

Koulutuksen järjestäjäkohtainen ammatillisen koulutuksen rahoituspäätös vuodelle 2022 sisältää yhteenvedon käyttökustannuksiin myönnetystä valtionosuudesta eriteltynä perus- ja suoritusrahoitukseen ja vaikuttavuusrahoituksen osioihin sekä arvonlisäverokorvaukseen. Ammatillisen koulutuksen rahoitus on laskennallista eikä rahoitusta tarkisteta jälkikäteen toteutuman mukaiseksi. Varainhoitovuoden aikana tehtävät lisäsuoritepäätökset ja mahdolliset päätösten oikaisut päivittyvät rahoitusraportille varainhoitovuoden aikana päätösten maksuaikataulun mukaisesti.

Järjestäjäkohtaisen kokonaisrahoituksen määräytyminen on tarkistettavissa koulutusmuodotain OPH:n Valtionosuudet-yksikön [www-sivujen](http://www.oph.fi) raporteilta YKSITYISKOHTAINEN LASKELMA KÄYTTÖKUSTANNUKSIIN MYÖNNETYSTÄ VALTIONOSUUDESTA/RAHOITUKSESTA (EUROA) VUODELLE 2022:

Yksityiskohtainen raportti myönnetystä VOS-rahoituksesta vuodelle 2022

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Lisätietoja antaa tarvittaessa Seppo Hänninen 029 533 1598.